

САҢА ОЛОХ

Чурапчы улуунун хаһыата

ХАҢЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

2003 оол

МУУС УСТАР

22 КҮНЭ

ОТТУОРУННУК

№ 47 (8958)

УЛУУС МУННАБЫН СЕССИЯТА

Кулун тутар 17 күнгэр Улуус Муннабын сессията буолан ааста. Сессияга СР Государственной Муннабын (Ил Түмөн) депутаттара, аграрнай политикабыт комитет председателэ К.Е.Иванов уонна бири дойдутаахпыт И.К.Макаров кытыыны ыллылар. Бу сессияга элбэх болтуруос көрүлүнэ.

Бастаһынан улуустарга тьа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнига **И.И.Филиппов** Чурапчы селизонньатын кытта ыксалаһа сытар Сылга, Одьулун, Хатылы нэһиликтэрин кыраныссаларыгар кирибит уларытылары билиһиннэрдэ. Салгыы баһылык бастаһы солбуйааччыга **В.И.Чичигинаров** муниципалнай бас билингэ бариллэр государственнай объекттар иһиликтэрин бигэрэтингэ туруорда.

Ол кэинэ сессия сүрүн болтуруохун дьүүлэһин буолла. И.И.Филиппов улууска тьа хаһаайыстыбатын туругун кэчигик билиһиннэрдэ, кэчигик сылларга баһыналары кытта үлэ биллэрдик мөлөөбүтүн, агро-хаһаайыстыбага, оттоһунука туһааннаах болромто уурулуоттарын бэлэтиэтэ. Кэлэр түөрт сылга сүөһү, сибиинньа ахсаанын дэлэтэргэ, искусственной сизмэлэһини сайыннарыгар, үүт хаачыстыбатын тулсаргар, кыстыр от 10%-нын баһыналартан ыларга, кураан дылларга эрдэттэн балаһыны үлэрин ыларга сыал-сорук туруорда. Ил Түмөн депутаттара баалларын сибээстэн: "Тьа хаһаайыстыбатын уонна софотуопка министрствота улуустары кытта ситимэксик үлэлэһэргэ, ырахан кэмнэргэ көмө-тирэх буолара буоллар", — дьээн Иван Иванович санаатын тирэ. Кэчиг ис хоһоонноох этии

түмүгүнэн депутаттар 2003 — 2007 сс. Чурапчы улуута социальнай-экономической сайдыытын Программатин бигэрэтиилэр.

"Бу Программа олоххо кириригэр агардас тьа хаһаайыстыбатын управлениета эрэ буолбаха, бары нэһиликтэргэ баһылыктара, тэрилтэлэр салайааччылары, управлениелар начальниктара биригэ ылан үлэлэтиэхтээхтэр. Уонна Программа сүннүгүнэн тухс үлэ ытыллыбыта сылга биридэ Улуус Муннабын депутаттарынан жонтуруолланыахтаах", — дьээн улуус баһылыга **И.Н.Аммосов** бэлэтиэтэн эттэ. Ил Түмөн депутата **К.Е.Иванов** эмкэ бэйэтин санаатын үлэлэтиэтэ: "Чурапчы улуута рынок усуллубуйатыгар үлэтинэн-хамнаһынан республикага ички күүһүгэ сылдыар. Атын улуустарга тэтиэтээххэ, сүөһүгүт ахсаана элбэх. Онон тулут тэпимигитин ыһыктыбаха, кураан дыллар кэлэр түбэлтэлэригэр урукку усуллубуйа сүөгүсүтэн, Амма улуутун кытта эрдэттэн дуоһаар түһэрсэн ырахан балаһыанньаттан тахсыахт дьээн эрэтиб. Оттон билиги, Ил Түмөн депутаттара, Улуус Муннабын кытта ыкса үлэлэһэр былааннаахтыт, баар болтуруостары быһаарарга, кыһалҕалары туоратарга бары биригэ турунуоһун".

Сессияга муниципалнай тэриллии Устаабыгар кирибит уларытылар, сагардылар, дыһаатта балаһыанньата, депутаттар этикаларын быраабылалара көрүлүнэ. Туһааннаах болтуруостарга уураахтар, быһаарылар ылыллылар.

Галина ГОВОРОВА.

● Племенной үлэ

ЫНАХ СҮӨҮНҮ ҮӨСКЭТИИ

нэһиликтэргэ, холобур, 2-3 хаһаайыстыба бэйэлэрин күөстөрүнэн үлэни саһалыахтара. Оттон сыйыа онуларын буллахтарына, чолпу ханнык хаһаайыстыба племенной үлэни дьарыктанарын огорор бородууксуйатыттан хэрэн быһаарыахтыт.

Үүт хайыскалаах хаһаайыстыбалартан бири ынахтан ортоһунан 2000 кг үүтү биэрэр 20-30 ынахтаах буолалларыгар, онтон утумнаахтык дьарыктанан ынах ахсыттан 2500-түү кг үүтү ылар, 460 кг орто ыйааһыннаах сүөһүнү үөскэтэр сорук турар. Бу олус үрдүк ирдэбил. Ону дьыг олоххо киллэрэриниттэн нэһиликтэргэ кооперацияга түмсэн, бары сатабылы ууран, бири сыаллаах-соруктаах, өйдөөх-санаалаах үлэтир эрэтиилэр.

Бастатан туран, сүөһү аһылыгын базатын бөдөрөгүтүөхтээхтэр. Учонайдар мээһүгэ элбэттэр. Ол эбэтэр, аан бастаан болломтону сирин (почваны) онорууга туһаайан, онтон үрдүк үнүгүн ылары ситиһиктээхтэр. Ол кэчигиттэн, дьэ, сүөһүнү үөскэт, бородууксуйатын улаатыннар. Салгыы ол астаһынын сатаан онгонор, батаран үптэтигин, дохуоттанын. Оттон нэһиликтэргэ үчүгэй хаачыстыбалаах ас-үөл тийэр.

Сиргэ сыйыа тосту уларытан, кичигиттэн туруктаах үнүгүн ылары ситиһин — билиги курдук кураанньа улуус бастаһы уочараттаах соруга. Манна үөһөттөн үбүлэһини кэтиэтигэ, эмкэ бэйэ күүтүнэн үлэни-хамнаһы ылар кэм-кэрди кэллэ. Билигин кыстыкка ынагы 5-6 кормовой единица аһылыгынан, ону да агардас отунан туруорабыт. Манньа кыра аһылыктаах ынахтыт ыйааһына 350-390 кг эрэ, оттон бородууксуйа биэрэр дьобура ортоһунан 1100-1200 кг үүт. Аһылык нурматин 2 тегүл үрдэтэр буоллар, ханнык

баһарар ынахтан 2000 кг үүтү ылар кыах баар.

Иккиһинэн, үрдүк бородууксуйаны биэрэр, атыннык эт-тэксэ, кадыуустээх сүөһүнү үөскэтии хайыскага тутулуоттаах. Манньа сүөһүлэр республикага, улууска үөскэтиилэрин олох практикага көрдөрбүтэ. Сүөһү иһитини маастардара Амнаттан П.И.Яковлев, Мэнгэ-Хангалас-тан П.П.Шарин, Уус-Алдантан А.Д.Панфилов, М.Н.Готовацев, Чурапчыттан А.Т.Кузьмина уо.д.а. раздойдамыт ылар группаларыттан хас биридэ ынахтан ортоһунан 4000-6000 кг үүтү ылылар, сүөһүлэрин ыйааһына 410-500 кг үктүүр. Үчүгэй сүөһүтүн талан (наардаан) үтүө сүөһүнү удыурдатан, сайыннаран иһити ситистилэр.

Үсүһүнэн, кылаастаах сүөһүнү элбэтии, хаачыстыбатын түргэник тулсары искусственной сизмэлэһинтэн тутулуоттаах. Онуоха тутуулар атын оҕустар сизмэлэһин иһитиник тарбатын соруга турар. Бири өтүгүнэн республика племенной хаһаайыстыбаларыгар анаан үөскэтиилибит оҕустары (ийэлэрин үүтэ 4000 кг иһитинэ үүтэрин сыгата 3,9 %-тан үрдүк) аһылаһан иһити — бу сорук хаһаайыстыбаларга кыаллыбат. Кэчиги кэмгэ искусственной сизмэлэһингэ тутуулар атын оҕустар хаачыстыбалары лаппа түбүстэ, ол эбэтэр, бары элита-рекорд кылаастаахтар. Ийэлэрин, эбэлэрин үүтэ 5500-7500 кг, үүтэрин сыгата 4,0 %-тан үрдүк, тыннаах ыйааһына 900-1000 кг тийэр.

Ыаллы Мэнгэ-Хангаласка, быйылгыттан төрдө-үһа билибэт, мөлөх хаачыстыбалаах оҕустартан ахаастанан, бүгүн улуутунан сүөһүнү буоһатыны искусственной сизмэлэһин ньматынан ыларга соруктанан үлэлээн эрэллэр. Билиги улууска даһаны маньа тэрийи

олох ирдэбилэ буолла. Республика үрдүнэн ылан көрөр буоллаха, ынах сүөһүнү иһитинэн дьарыктанар 21 племенной хаһаайыстыбага аастыт сылга бонитировка түмүгүнэн бири нахтан ортоһунан 1707-лиги кг үүт ылан, үүт сыгата 3,84 % тийдэ. Барыта 6708 ынах бонитировкаланна. Сага көрдөбүлүнэн, ийэ сүөһү төбөтүгэр дотация хаачыстыбанай көрдөрүүтүнэн, атыннык эт-тэксэ, үтүгүнэн баран эрэр. Холобур, 1500-2000 кг үүтү биэрэр ынах баһыгар 3000 солк., ити 2000-2500 кг — 4300 солк., 2500-3000 кг — 5000 солк. уонна 3000 кг үөһө — 9000 солк. Бонитировканы аастыт хаһаайыстыбалартан 1065 ынахтан 1500-тэн кг кыраны ытылар, оттон 3000 кг үөһэ үүтү 255 ынахтан эрэ. Бу-толуктаах. Ити племенной хаһаайыстыбалартан ирдэһэр тэрэһин үлэ мөлөөгүн, аһылык кыратын көрдөрөр. Быйыгар үчүгэй көрдөрүүлэртэр суох буолбатахтар. Бу Мэнгэ-Хангаласка "Тумул" хаһаайыстыба бири ынахтан 2195-лиги кг, Уус-Алданга "Найах" ТХПК 2197-лиги, "Танда" ТХПК 2057-лиги, "Удур" б/х 2392-лиги кг үүтү ылары ситистилэр.

Билигин тьа хаһаайыстыбаларга ытыла тулар уларыта тутуу, реформа сааһыланан, онун булан истэрин ахсын уонна, буолан баран, бу рынок күрөстэһиннээх усуллубуйатыгар сүөһү бородууксуйаны биэрэр дьобурун кырата 1,5-2 тегүл улаатыннарарыт эрэйиллэр. Иккис өтүгүнэн тьа сирин экономикаһын сайыннарыы бүтүгүнү ытылар политикадан уонна үбүлэһинтэн быһаччы тутулуоттаах. Маньа мээһүгэ дьыг олоххо киллэрэччинэн, сайыннарааччынан хас биридэ табары онгоруочу буолар. Онон бары түмсэн, бири өйүгүн-санаанан улуустуг сайдытын программатин иһити сыдыартар ныгыт куус буолуот.

Е.НИКОНОВА,
улуус племенной үлэһэ
кылаабынай зоотехника.

Муниципальное образование
"Чурапчинский улус (район)"

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№ 115

От 17 апреля 2003 г.

О МЕРАХ ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ ПРОТИВОПОЖАРНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

Заслушав и обсудив информацию 1 заместителя главы муниципального образования "Чурапчинский улус (район)" "О мерах по обеспечению противопожарной безопасности", в связи со случаями пожара Чочунской средней школы п.Сыдыбыл Вильюского улуса и здания администрации Кытанахского наслега в п. Кытанак в целях укрепления противопожарной защиты объектов, ПОСТАНОВЛЯЮ:

1. За неудовлетворительную работу по профилактике и предупреждению пожаров:

1.1. Направить докладную записку на имя министра по делам гражданской обороны, чрезвычайным ситуациям и ликвидации последствий стихийных бедствий Республики Саха (Якутия) об освобождении от занимаемой должности Иванова А.Н. — начальника ОГПС-29.

1.2. Объявить выговор Игнатьеву И.П. — главе Кытанахского наслега.

2. В исполнение Постановления Правительства Республики Саха (Якутия) №193 от 10 апреля 2003 года образовать улусную комиссию по проверке состояния безопасности функционирования объектов социальной сферы и утвердить ее состав согласно приложения №1.

3. Улусной комиссии:

3.1. В срок до 15 мая 2003 провести обследование всех учреждений образования, здравоохранения, социальной защиты, культуры и спорта, в том числе объектов введенных в рамках общереспубликанского движения "2000 добрых дел", на соответствие установленным требованиям безопасности функционирования.

3.2. В срок до 15 мая 2003 года осуществить экспертизу проектов действующих и строящихся объектов социальной сферы на соответствие установленным противопожарным требованиям.

3.3. Отчет по итогам обследования представить главе муниципального образования 15 мая 2003 года.

4. Начальнику ОГПС Иванову А.Н.:

4.1. Обеспечить организованное проведение работы улусной комиссии.

4.2. Совместно с управлениями образования, здравоохранения, культуры провести учения по безопасности жизнедеятельности.

4.3. Усилить контроль за состоянием противопожарной безопасности, принять практические меры по предупреждению пожаров.

4.4. Ежемесячно представлять оперативную сводку в администрацию муниципального образования.

5. Всем главам наслегов, начальнику управления образования Сидорову Е.С., начальнику управления здравоохранения Алексееву Г.Н., начальнику управления культуры Попову Д.Д.:

5.1. В срок до 1 сентября 2003 года привести здания подведомственных учреждений в соответствие с предписаниями улусной комиссии и принять все необходимые меры по созданию безопасных условий функционирования объектов, охране жизни и здоровья населения.

5.2. План работы представить комиссии 20 мая 2003 года.

5.3. Отчет о проделанной работе представить комиссии 1 сентября 2003 года.

6. Руководителям организаций, предприятий, независимо от форм собственности, принять незамедлительные меры по выполнению требований пожарной безопасности в эксплуатируемых зданиях, сооружениях.

7. Зам. председателя КЧС Кожурову М.Г.:

7.1. В срок до 20 мая 2003 года разработать программу по обеспечению пожарной безопасности населенных пунктов муниципального образования.

7.2. Совместно с главами наслегов проработать вопрос создания в 2003 году добровольных пожарных дружин в населенных пунктах улуса.

7.3. Возобновить, используя средства массовой информации, практику систематического информирования и обучения населения поведению в условиях чрезвычайных ситуаций.

8. Начальнику управления сельского хозяйства Филиппову И.И. рассмотреть вопрос создания и финансирования предприятия "Сельэнерго".

9. Опубликовать настоящее постановление в улусной газете "Сага олох".

10. Контроль за исполнением данного постановления оставляю за собой.

Глава муниципального образования И.АММОСОВ.

Муус устар 27 күнэ – барбыт депутаттар оннуларыгар Улуус Мунньабар эбии быыбар күнэ

16 №-дээх Холтоботообу быыбардыр цокурруктан Улуус Мунньабын депутатыгар кандидата ОСИПОВ Петр Николаевич

лай Петрович совхозка бостууктаан 8 обону атабар туруоран ыал, үлэһит онортообуттара.

Петр Николаевич 1978 с. Одьулууннаабы СПТУ-га үөрэнэн тракторист идэтин ылан совхозка үлэһит сыйдыан ытык изин толорон армияга сулууспалаабыта, 1983 сыллаахха Өлүөхүмэтээби тыа хаһаайыстыбатын техникумугар үөрэнэн механик идэтин ылбыта.

1985 сыллаахтан Эрилик Эристин аатынан совхозка автомеханигинан, гараж сәбиздессейинэн

үлэтин сабалаабыта.

1991 с. дойдуга сагалыы сүүрээһинэр киириллэригэр сөп түбэһиннэрэн, олорон бизрбэккэ, чааһынай тутуу тэрилтэтин тэринэн үлэһэбитэ. Бу доьбүс тэрилтэ манньык тутуулары улуус иһигэр онорбута: Чурапчытаабы пенсионнай управление хонтуората, улуус ис дьыалаба отделын гаража, "Арчы" үөрэтэр киһи икки этэстээх дьэһэтэ, улуустаабы гимназияга библиотека салбааһына. Дирингэһэби тутуу саалатын тутууну бэлэмнээһинэ,

уһуяаанга эбии саҥа корпусу тутууга, 2002 с. Таатта улууһугар нарсуд дьэһитин тутууга үлэһэбиттэрэ.

Петр Николаевич бу сылга Холтоботоо спортивнай саала тутуутун маһын бэлэмнээтэ, аны сайын тутууну сабалаабыр былааннаах.

Билигин Дьокуускайдаабы государственнай тыа хаһаайыстыбатын академиятыгар кэтэхтэн бухгалтер-экономист идэтигэр үөрэнэр. Кэргэннээх, 4 оболоох.

ПРОГРАММАМ СҮРҮН ТУҢААЙЫЛАРА

Төрөөбүт нэһилиэгим социальнай-экономическай сайдыытын иһин туруулаһан үлэһиттэрэ бигэ санаалаах сүрүн программат туһаайылыра:

- Чөл олох, спорт ыччакка сүрүн политика буоларынан, нэһилиэккэ спортзалы үлэһэ киллэрин.
- Нэһилиэккэ баанньыгы тутан үлэһэ киллэрин.
- Бөлүөлүк тас көстүүтүн олохтоох салалтаны кытары биригэ үлэһээн тупсары.
- Алмааһы кырылыыр заводу атабар туруоран үлэһит сексүтү.
- Тыа хаһаайыстыбатын бородоуксуйатын переработкалыр тэрилтэлэр тутар сыаналарын хртуруулааһын уонна үгү тастарыны техникаан хааччыйы.
- Ыччат үлэһэ уонна дьарыктаах буолуутугар Улуус Мунньабынан анал нормативнай, правовой акталар ыһыллаларан ситиһии, "Арчы" үөрэтэр киһи уонна үлэ биржатын кытары ыкса үлэһэһин.
- Нэһилиэк хас бирдии тэрилтэтин, олохтообун интэриэстэрин Улуус Мунньабар, улуус дьаһалтатыгар туруорсуу.

Петр ОСИПОВ.

(Матэрыяллар депутатка кандидата Осипов П.Н. быыбардыр фондатытан таһаарылар).

16 №-дээх Холтоботообу быыбардыр цокурруктан Улуус Мунньабын депутатыгар кандидата НАУМОВ Петр Максимович

НАУМОВ П.М. 1952 с. от ыйын 11 күнүгэр Холтоботоо нэһилиэгэр төрөөбүтэ.

1971 с. оскуоланы бүтэрбитэ уонна бу сыл Советскай Армия кэжкэтигэр ыһырыллан, икки сыл Ийэ дойдутугар ытык изин толорон сулууспалаабыта.

1973 с. армиятан кэпсэн баран Чурапчытаабы лесопунна рабочадыр.

1975 с. Томскайдаабы автодорожнай техникумга суол маастарын идэтигэр үөрэнэ кирибитэ. 1978 с. үөрэһин ситиһиллэхтик бүтэрэн, төрөөбүт улууһугар Чурапчытаабы суол тутар участка суол маастарынан үлэһэ ыһыллыбыта уонна 1990 с. дьэри бу тэрилтэ инжениеринэн, кылаабынай инжениеринэн, начальнигы солбууааччынан үлэһэбитэ.

1990–2002 сс. ХДСУ директорынан өрө таһаарыллыбыта. 1997 с. киниэхэ "Россия Бочуоттаа дорожникин үрдүк аата улууска аан бастакынан интэриллибитэ.

Ол снэрдээх сыанабыл этэ. Торо дьэһэткэ, үп-харчы кэлэрэ тохтообут кэми-

гэр суолу оноруу биир но-чооттоох салаа буолбутун өйдүүргүт буолуо. Ити этиллэр салайааччынан үлэһит сыйларыгар барыта холбоон 15 км уһуннаах суолу оноруу Мындаагайы-Хахыйах, Мындаагайы-Булгуннаахтаах, Диринг-Мэлдэһси, Диринг-Толоон, Чаачыгы-Чыаппара кэрчик участкаларыгар ыһыллыбыта. Олору сэргэ 1994 сылтан сабалаан тэрилтэ улахан тутууларга ыһыллыбыта. Аллараа Бэстээх – Магадан (3 км), Ытык Күөл-Уолба (4 км) курдук федеральнай суолталаах суолу тутууга үлэһэбитэ. Аллараа Бэстээх-Чурапчы-Төлөй

курдук ис суолларга 3-түү, 4-түү км былааннаах үлэ ыһыллыбыта. 1999 с. –Чурапчы-Диринг участкага 2 км усталаах кэрчиккэ территориальнай суол үлэһэ бэриллбитэ. Бу үлэһэр салбанан 2000–2002 сс. холбоон 11 км уһуннаах суолга үлэ барда.

Кэм ирдэбилинен, Петр Максимович салайар коллектива билигин "Дорстрой" ХЭО (ООО) аатын сүгэр. Онорон таһаарар үлэ коллектива сүрүн производственной былаанын сэргэ тутан, бүгүн "үтө дьыала" чэрчитинэн, хаһан да буоларын курдук, элбэх былааннааба киһини эрэ бары сэргээрдэ. Ол, бастатан туран, – уулуссалары оноруу. Бу тыа сиригэр олус суолталаах тутуу. Оттон "үтө дьыалаларга" биир бастакынан ыһыллыбыт тэрилтэ салайааччыта П.М.Наумов республикатаабы анал Знагыннан бэлиэтэммитэ.

Улуус Мунньабар депутатка кандидата П.М.Наумов кэргэннээх, икки кыыс оболоох.

Көбүлүүр бөлөх.

ПРОГРАММАМ СҮРҮН ТОСХОЛЛОРО

Холтоботообу быыбардыр цокуррукта кандидата буолан туран, итэһэл ылар түбэлтэлэр, спорон, үлэһээн кэлбит билибин-көрүбүн дьонум-сэргэм, быыбардааччыларым тутуугар аныырга бэлэммин этэн туран, нэһилиэк социальнай-экономическай, культурнай уонна духуобунай өттүнэн салгым сайдыытыгар манньыктары көрөбүт:

– Улуус уонна Холтоботоо нэһилиэгим дьаһалталаа нэһилиэгим социальнай сайдыытыгар туруорсар наахтара олоххо кириитигэр актыыбынайдык үлэһэһэргэ.

– Диринг бөлүөһүгүн иһигэһэби уулуссалары тупсарыга нэһилиэк дьаһалтатын кытта сөһүнөн, былааннаах үлэни ытарга.

– Нэһилиэккэ тутуулар баһыла дьэһитигэр

"үтө дьыала" хамсааһын республикатаабы толоруулаах дирекциятын кытта үбү, матэрыялаа булууга үлэһэһэргэ.

– Диринг-Чыһээс куеллар икки ардыларыгар баар кылаабынаа биэрэгин бөдөрхөтүнүү, "Чурапчыстрой" ХЭО уонна тус байам салайар "Дорстрой" ХЭО-м биригэ үлэһээн, быйыл балаан ыйыгар дьэри бүтэрэри ситиһэргэ.

– "Чурапчытаабы" МТС ГУП тэрилтэтин кытта ыкса үлэһэһэн, Дирингкэһэби автомастарыскайы урукку чөлүгэр түһэрэргэ.

– Улуус сыллаабы бюджетин тыһысыга Холтоботоо нэһилиэгим интэриэһин камүскүүргэ.

Петр НАУМОВ.

УЛУУС САЙДЫТЫГАР ЭЛБЭБИ ОҢОРОУБА

Улууспут байаһы салайыныга кирибэ. Онуоха улуус бюджетин хаһааһыга, нолуугу төлөһүтүгэ тыа сирин онорон таһаараччылар биир бастакы учараттаах миэстэни ыһахтара.

Ол, тух-хаһык иннинэ, миэстэһэ онорон таһаарар тэрилтэлэр үлэһиттэн быһаччы туту-луктаах буолара эрэбил. Кистэл буолбатах, таһаарылаахтык, кизг далааһыннаахтык үлэһит тэрилтэ тарбаах багтанар. Үгүстэрэ бу рынокка онууларын саҥа була сатыылар. Олор истэригэр монкурут барар балаһыаннаахтар да суох буолбатахтар. Манна бу проблеманы дьинг иһиттэн билэр П.М.Наумов курдук производственной тэрилтэри салайар дьон Улуус Мунньабын депутатын быһымынан элбэһи оноруктарын, саҥа сөптөөх хайыскалары тобулуохтарын сөп. Ити-биригэ.

Иккиһинэн, байаһы салайыны нэһилиэккэртэн сабалаанар. Онук да буолан, улууска нэһилиэккэри сайынаары социальнай-экономическай программата ыһыллан үлэһээн эрэр. Ол Улуус Мунньабын депутаттарын актыыбынай кытыла-рыттан эмиз тутулуоттаны. Холтоботоо курдук улуус биир улахан уонна уустук салаллылаах, онтон сиктэһээн элбэх проблемалаах нэһилиэктэн Петр Максимович курдук үлэһит, ыһылларылаах тыллаах дьон баар буолара элбэһи быһаарыа.

Петр Максимович хайа күн үлэһит буолуобуттан улууһуттан харыс да халбарылаах үлэһит сыйдыр. Күн бүгүн 30-ча үлэһиттээх тутуу тэрилтэтин салайар. Таһааннаах салайааччы, улуус, республика салалталарыгар авторитеттаах. Ону билиги күнүһү арас тэрэһинигэ, түбүккэ элбэхтик алтынан билэбит.

Улуус общественнай, политическай олоһор эмиз актыыбынайдык кыттар, улахан авторитет-тынан туһанар. Иккис сылын народнай сэтэһэ-тинэн үлэһит, эрдэ киһи сализэһэ Навгородтаабы цокурруктан бастакы ыһырылаах Улуус Мунньабын депутатынан талыллан үлэһэ-бит опыттаах. Улуус баһылыгын быыбарыгар билигин "Чурапчы улууһа (сройуона)" муниципаль-най тэрилти баһылыга И.Н.Аммосов быыбарды-ыр хампааньытыгар онорон таһаарар тэрилтэ-лэр биир ныгыл куус буолалларын көрдөрүт-тэрэ. Олор истэригэр "Дорстрой" ХЭО эмиз баара.

Киһи киһи, салайааччы быһымынан биир үтө хазчысбага-эппит тыһыгар турумтуота. Дьон-сэргэ, улуус олохтоохторо да өйдүүр уонна билэр буолуохтаахтар. Ол курдук, өссө "Аартык" ХДСУ дэһэрин сабаттан бу тэрилтэ республикага

биллэриллэ илик "үтө дьыалаларга" элбэһи онорбутун, онорорун. Ылан көрүт, сүрүн үлэ-тин-суолу онорууну таһынан, ангардас Чурапчы сализэһэһитигэр Ярославскай, Полярнай, Комсо-мольскай уонна депутатскай наахс быһымынан ыһылан Коркин уулуссаларын онортордо. Үбэ-харчыга көрүлүнүһүнэ, быйыл Ярославскай уулуссатын ситэ-рэр, салгы Ленин, Октябрьс-кай, Ермолаев уулуссаларын суолларын онорууну былаан-ныллар.

Улуус сайдыытыгар, сөптөөх хайысканы тутуулары-гар элбэһи онорбут уонна онорорго бабалаах П.М.На-умовка ыһах биэрэһээ, улахан итэһэл, сүктэр-дээх, дьыала тутуугар өссө таһаарылаахтык, ки-мизэһиннэхтик үлэһитигэр итэһэһэбит.

Ытыктабыллаах Холтоботоо нэһилиэгим быыбардааччылары!

Бу ытык нэһилиэк сириттэн-уотуттан куус-уох ылан, рабочаитан сабалаан салайааччыга тийэ үүмүт, олоххо актыыбынай позициядаах киһиэхэ П.М.НАУМОВКА куластырпытыгар ыһырабыт! Сыһытарыахыт сүөбэ.

В.В.МАКАРОВА,
улуустаабы пенсионнай фонд
управлениетин начальнига,
С.Д.ВАСИЛЬЕВА,
"Сахателеком" ГП улуустаабы филиалын
директора,
Г.И.ФИЛИПОВА,
Чурапчытаабы сбербанк управлениетин
А.Г.ГРИГОРЬЕВА,
Маарыкчааннаабы ПО председателэ,
Н.Н.ПОПОВ,
Чурапчытаабы суолу өрөмүөнүүр-көрөр
ГУП директора,
В.К.КОЛЕСОВ,
"Мелиоратор" ГУП директорын
солбууааччы,
Н.В.ОКОНЕШНИКОВ,
"Чурапчы" МТС МУП директора,
Г.К.БАРАШКОВ,
"Сахабулт" улуустаабы филиалын
председателэ,
А.А.ИВАНОВ,
"Чурапчыстрой" ХЭО начальнига,
А.М.КИРИЛЛИН,
улуустаабы капиталынай тутуу
управлениетин начальнига.

(Матэрыяллар депутатка кандидата Наумов П.М. быыбардыр фондатытан таһаарылар).

УБААСТАБЫЛЛААХ ХОЛТОБО НЭҢИЛИЭГИН БЫЫБАРДААЧЧЫЛАРА!

Улууспут сайдыытыгар быһаччы үлэһэ сыйдыр, производственной тэрилтэбит биир бастык салайааччытын, эдэр эрдэһиттэн улуус-пут суоллара тупсарыгар элбэхтик үлэһэбит, хас бирдиибит кыһалҕаларын үлэһитигэр-хам-каһыгар быһаччы билэн, ону туоратарга күн бүгүмүгэр дьэри сыратын биэрэр, бөһөбүт испи-титтэн буһан-хатан тахсыбыт биир дойдуннаах-тыга НАУМОВ Петр Максимовичка бука бары куластытын биэриэхсийи, саргылаабы өйүүсөһийи!

Петр Максимович – улууспут олоһо тупса-рыгар, инниккэ сайдылаах буоларыгар төһүү буолар тэрилтэ салайааччыта. Тыа сирин олоһун толору уонна үгүтэйдик билэр, билиһини олох ирдэбиллэргэ элбэхтик, өр кэм устата үлэһэ-бит опыттаах специалист. Үлэһит тэрилтэти-гэр, улууска даһаны бар дьонугар убаастатар, элпикти олоххо киллэрэр салайааччы быһымы-

нан сыаналанан кэлэ. Киһини талар күммүтүгэр билиги Холтоботоо нэһилиэккэтигэр өр кэмгэ быһаарылылаах түрбүт бөлүөлүк иһигэһэби суолларбыт сөһүлүлүктэри, сайын хас бир-дии малынан эдөрүөдөрдө тартыллан, оһуруот аһын оһуруөдүгө үсүлүсбүтэ тарыллан, үчүстө-кэй баһымына саҥа дьэһэт тутулуо дьон эрэллэ-эһийт. Онон Улуус Мунньабын депутатыгар кан-дидат Наумов Петр Максимович иһин куласты-ырытыгар ыһырабыт!

Холтоботоо нэһилиэгим кырдыабаастарын сәбизтэ, олохтоох дьыа-уот, коммунальнай хаһаайыстыба участагын үлэһиттэрэ, участковая баһымына, Дирингкэһэби оһо музыкальнай оскуолатын уонна культурнай-эстетическай киһи коллективтэри.

Муус устар 27 күнэ – барбыт депутаттар оннуларыгар Улуус Мунньабар эбии быыбар күнэ

ЭДЭР, КЭСКИЛТЭЭХ САЛАЙААЧЧЫНЫ – Т.Н.ФЕОФАНОВАНЫ ОЙУӨБҮН!

Улуус Мунньабар депутат, биһир бастыҥ салайааччыбыт М.Д.Гуляев атын үлэһэ ананан, кини оннулар 20 №-дээх Новгородскааҥы быыбардыр уокурукка депутакка кандидаттары агитациялыыр үлэлэр бара тураллар. Бу уокурукка үс кандидат турда. Үтүөн кыахтаах дьон, ол эрээри мин кинилэртэн чакчы үлэлэһэ, эдэрдэрэ, кэскил-лөөктэрэ дьон улуустааҥы дьыа кэргэн уонна оҕо кинин дьиректорынан үлэлиир Т.Н.ФЕОФАНОВАҕА куластыырга быһаарынан олоробун.

Улуус Мунньабар бары эйгэттэн депутаттар талыллан үлэлиир-хамсыы сылдьаллар, ол гынан баран, өйдөөн көрдөхкө, чуолаан социальнай эйгэттэн дьоммут суохтар эбит. Кырдык, общество уйгулаах олоҕо аан бастаан дьыа кэргэнтэн саҕаланар. Т.Н. Феофанова депутат буолар түгэнигэр үлэтин дьыа кэргэн олоҕор туһаайан ытар былааннаабын мин биһиримин. Хаһан баҕарар кыаммакка, кырдыаҥаска илиитин уунар, дьон олоҕо-дьаһаха кыһалҕаларын өйдөөн истэр, оҕо-урууга кыһамнылаах сыһыаннаах кини сыаналанар, убаастанар. Туйаара Николаевна биһир онук салайааччы. Улуустугар салайар үлэһэ кэрэ аҥардарбыт тахсан эрэллэрэ хайҕаллаах. Ону ааспыт быыбардарга Улуустут Мунньабар үс дьахтар депутат да талыллы-быта түһүлүр. Аны эдэр дьон

итэҕэли ылан эрэллэрэ эмиз кинини үөрдэр. Туйаара Николаевна 30 саастаах, үлэлииргэ баҕалаах, эрчимнээх, толору-гас, эдэр кини. Өссө биһир биһиримин дьон кини тула эмиз бэйэтин курдук эдэр дьон сүүрү-көтө сылдьаллара буолар. Улуус тэрилтэлэригэр үлэ-лин сылдьар, инникитин салайааччы буолар кэскиллээх эдэр дьоммут бары биһир кини курдук туһуна сылдьалларын көрөн үөрэбин. Кинилэр кэлин үүнэхтэринэ эдэр саастарыттан биһиргэ алтыһан сылдьыбыттары туһалааҥа, улуус сайдыытыгар байы-байыларын ойһон биһир кини курдук үлэ-лииллэригэр туһалаах буолара саарбаҕа суох. Бэйэтин тула биһир санаалаахтары мунуу – эмиз туһуна талаан, дьобур. Эдэр дьонго суолла биһирэх-хэ, кыахтарын, эдэрдэн эрчим-нэрин дьон туһугар аныыла-рыгар усуллубуота тэрийиэх-хэ! Туйаара Николаевна депута-тынан талыллар түгэнигэр үтүгү, элбэги кыһа туһуоҕа ди-эн мин биһир эрэллээхпин. Биһир дойдулаахтарым, хаалбыт кы-гас кэмгэ үчүгүйдүк толкуйда-нан, ырытан, ырыгалаан баран бэйэбит куластытын биһир кини курдук Туйаара ФЕОФА-НОВАҕА биһиргэ дьон ыгыра-бын!

Н.М.КЛАДКИН,
үлэ ветерана, кырдыаҥас
советской-партийнай
үлэһит.

Депутакка кандидат Т. Н. ФЕОФАНОВА

ОБРАЩЕНИЕ ЯКУТСКОГО РЕГИОНАЛЬНОГО ОТДЕЛЕНИЯ ВСЕРОССИЙСКОЙ ПАРТИИ "ЕДИНАЯ РОССИЯ" К ИЗБИРАТЕЛЯМ НОВГОРОДОВСКОГО ОКРУГА № 20

УВАЖАЕМЫЕ ИЗБИРАТЕЛИ!

Сегодня каждому гражданину Республики предоставлено право активно участвовать в жизни общества, контролировать действия власти. Ни один вопрос, затрагивающий интересы человека, не может решаться без него самого или избранных им представителей. Партия "Единая Россия" провозглашает принцип – не человек для власти, а власть для Человека! В нашей стране на деле должны быть защищены права и свобода личности, обеспечиваться условия для создания достойного уровня жизни каждого гражданина и его семьи.

Нас объединяют общие ценности: Свобода, Закон, Справедливость и Согласие. Мы делаем то, что обещаем. Уже

сегодня мы реально обеспечиваем позитивные перемены, происходящие в обществе. Якутское региональное отделение Всероссийской партии "Единая Россия" поддерживает кандидатуру ФЕОФАНОВОЙ ТУЙААРЫ НИКОЛАЕВНЫ в депутаты Улусного Собрания муниципального образования "Чурапчинский улус" по Новгородовскому избирательному округу № 20.

Мы призываем Вас, уважаемые избиратели, принять самое активное участие в выборах и поддержать кандидата в депутаты ФЕОФАНОВУ ТУЙААРУ НИКОЛАЕВНУ.

В ЕДИНСТВЕ – НАША СИЛА!

Председатель Политсовета Якутского регионального отделения Илья МИХАЛЬЧУК.

УБААСТАБЫЛЛААХ БЫЫБАРДААЧЧЫЛАР!

20 №-дээх Новгородскааҥы быыбардыр уокурукка депутакка кандидат Т.Н.Феофанованы биһиги чакчы үлэһит, туруоруммут сыалын ситиһэр, кэскиллээх, таһымнаах салайааччы быһытынан сыаналыбыт. Кини социальнай эйгэһэ опытырда, дьон олоҕо-дьаһаха кыһалҕаларын өйдүүр, дьон митэригин туруулаһар гына буста-хапта, оннун-суолун булла. Эдэр киниэхэ үүнэригэр, кыаҕын толору туһанарыгар суолла аһаабыт, саҥа аартыктары арыһабыт! Туйаара ФЕОФАНОВАНЫ таллаахытына смьастараахыт суоҕа дьон мэхтэлибит.

КОГОЛЬ О.В. –
СР Президенин иһинэн Дьыа кэргэн уонна оҕо дьыалаларыгар комитет председателин бастаах солбуйааччы;
ПЕРМЯКОВА А.В. –
СР Президенин иһинэн Дьыа кэргэн уонна оҕо дьыалаларыгар комитет отделын начальнига;
ЖИРКОВ Н.Е. –
СР Президенин иһинэн общественноһы кытта сибээскэ отдел начальнига;
БОРИСОВ Я.И. –
СР Дьыа кэргэн экономикаҥар дирекциятын сүрүннүүр специалиһа;
ЗАХАРОВ А.А. –
Бахсы нэһилиэгин баһылыга;
НАУМОВ П.М. –
"Аартык" ХЭО директора;
ЕФИМОВ Д.П. –
СР ДьУоКХ ГУП генеральнай директорын солбуйааччы;
САВВИН Е.И. –
СР ДьУоКХ ГУП генеральнай директорын солбуйааччы;
МАКАРОВА В.В. –
Улуустааҥы пенсионнай фонд управлениетын начальнига;
ПЕСТЕРЕВ С.Н. –

Улуустааҥы сир комитетын салайааччыта;
САВВИН В.В. –
Уп управлениетын начальнигин солбуйааччы;
ЗАХАРОВ Р.А. –
СР Баайга-дуолга сыһыаннаахыларга министрствотын бэрэстэбинтэ;
ЗАХАРОВ А.П. –
Улуус байыаннай комиссарын солбуйааччы;
ЗАХАРОВ О.Н. –
Энергосбыт начальнига;
БУРЦЕВА М.З. –
"Арчы" үөрэтэр комбинат директорын солбуйааччы;
СТАРОСТИН П.И. –
ветуправление начальнига;
ПОИСЕВ А.И. –
"Чурапчы" ТХПК директорын солбуйааччы;
ЖИРКОВА О.В. –
"Саҥа олох" РИХ журналиһа;
ОКОНЕШНИКОВ Н.В. –
МТС начальнига;
ШЕСТАКОВ Н.Н. –
Дьарыктаах буолуу кинини директора;
МОНАСТЫРЕВ Г.Г. –
мэһэ таҥастыыр комбинат директора;
ГУЛЬКА И.И. –
тубдиспансер кылаабынай враһа;
НИКИТИН С.И. –
Улуустааҥы социальнай көмүскэл управлениетын начальнига;
САВВИН Е.И. –
ДьУоКХ управлениетын начальнига;
МАКАРОВ И.Г. – "Сервис" МУП директора.

(Матэрийаллар депутакка кандидат Феофанова Т.Н. быыбардыр фондатыттан төлөнүгэр).

Депутакка кандидат Е. И. ДАВЫДОВ

ҮТҮӨ ҮЛЭҢИТ, ПРОФСОЮЗНАЙ ЛИДЕР

Дирингэһэ орто агро-оскуола улууска биһир улахан коллективтаах оскуоланан буолар. Онно дьону кытары үлэтэ сүрдээх үгүс. Манна профком үлэтэ биһир сүрүн оруолу ылар. Элбэх үлэһити кытта алтыһан табан үлэлиир ыраактардаах. Үөрэх дьылын устата араас таһымнаах дьаһаллары, тэрээһиннэри ыгытаах наада буолар. Онно үл-харчы, көстүбөтэ элбэх күчүмэһэйдэри үөскэтэччи. Итилэри тэрийсигэр үгүстүк көмөтүн ууммут кининэн үөрэх үлэһиттэрин профсоюзун улуустааҥы комитетын председателитэ Егор Иннокентьевич Давыдов буолар.

Кини профсоюзнай лидер быһытынан үлэлииртэн учууталлар социальнай олохторо тупсар. Хамнас кэлбэккэ алталыы ый арайдири кэмгэр үлэни тэрээһиннээхтик ыгытыла. Хамнас кэлэрин туһугар элбэхтик турууласпыт. Бүтүн Россия педагогтарын бырачыастыыр акцияларыгар бары оскуолалары

атактарыгар туруорбута. Онно Чурапчы улуунун оскуолаларын профсоюзнай тэрилтэлэрэ түмсүүлээхтэрин көрдөрбүттэрэ. Профсоюзнай үлэ күүһүрбүтэ, кыаҕын билиимитэ.

Билигин аҥардас биһиги оскуолабыттан 9 үлэһит араас профилакторийдарга, курорттарга Россия кини куораттарыгар сыһыаннаах, эмтэниилэр. Пенсиялаах педагогтар туһунаар чөлүтүлэрэ чөлү сүрүннэһэ. Итиннээх Егор Иннокентьевич өгөтө улахан дьон саныыбыт. Оскуолаларга эт-хаан, чабдиридин өтүгүн сайыннаар үлэлэр күүскэ ыгытылаллар. Үөрэх эйгэтигэр үлэлиир үлэһиттэр ортолоругар ыгытылар спортивнай

курэктэһиһилэргэ чурапчылар өрүү инники кээккэ сылдьаллар.

Биһиги оскуолабыт коллектива Егор Иннокентьевич Давыдов Улуус Мунньабын депутатынан турбутун биһирим, сөбүлүү иһиттибит. Эдэр, эрчимнээх, бэйэтин үлэтигэр чакчы

бариниһээх кини депутат буолааһына улуустут сайдарын иһин үлэһэ-кыаҕа тийэринэн үлэлээ дьон эрэнэбит.

20-с №-дээх Новгородскааҥы быыбардыр уокурук быыбардааччыларын Е. И. ДАВЫДОВ иһин куластытын биһир кини курдук биһиргэ дьон ыгырабыт!

Дирингэһэ агро-оскуола коллектива.

(Матэрийаллар депутакка кандидат Давыдов Е.И. быыбардыр фондатыттан төлөнүгэр).

ЧУРАПЧЫ БИИР БАСТЫҢ САЛАЙААЧЧЫТЫН САҢА ДУОҢУНАСКА АТААРДА

Муус устар 19 күнүгэр Чурапчытааҥы народнай театр дьыһитигэр ис сүрэхтэн тахсар махтаа, баҕа санаа тыллардаах дьоро кизэһэ буолла. Ол курдук, улуус дьон-сэргэтэ биһир убаастанар, ыгыттанар салайааччыны, Чурапчытааҥы государственнай физкультуре уонна спорт институтун тэрийтэһиччин, бастаах ректорын, педагогическай наука кандидатын, СР физическай культураҕа уонна спортка үтүөлээх үлэһитин, РФ уопсай үөрэхтэһиччин Бочуоттаах үлэһитин М.Д.ГУЛЯЕВЫ саҥа дуоһунаска атаарда. Михаил

Дмитриевич, биллэрин курдук, СР Физкультураҕа уонна спортка Государственной комитетын председателинэн ананан Дьоккуускай куоракка үлэтин саҕалаата.

Бу дьоро кизэһэ кинини кытта спортивнай интернат-оскуоланы, институту сайыннарыга үлэлииртэ биһир идэлээхтэрэ, доһотторо, үлэһиттэрэ, оскуола үөрэхтэһиччилэрэ, студенттар кыттылыны ыгытылар. Биһэр биһир сүрүн долгуулаах түгэнигэр Михаил Дмитриевич улууска үөрөбүрүн, спорт, чөл олох сайдыытыгар өр сыл-

лаах үлэтин иһин "Улуус Бочуоттаах гражданина" үрдүк аат иһариллиһтэ буолла. СР Кадрдары бөлөһинири департаменттан бэрэстэбинтэ А.Федорова М.Д.Гуляев педагогическай наука кандидата буолбутун туһулуур дастабырыаннаатын туттарда. Физкультура уонна спорт государственнай института бэйэтин тэрийтэһиччин "Институт Бочуотун кинигэтигэр" киллэрбитин туһунаар иһитиннэрини дьон-сэргэ эмиз үөрэ эбэрдэлээтэ.

Дьоро кизэһин ырыаһыттар А.Готовцева,

А.Барашкова, И.Погова, "Көлүкэнээн" оҕо образцовый народнай ансамблын үгүсүлүттэрэ кизэргэтилар.

Михаил Дмитриевич биһир дойдулаахтарыгар болҕомтолорун, Чурапчыга үлэлиир кэмнэригэр күүс, өй-санаа өтүгүн ойбул буолбуттарын иһин махтааһын биллэрдэ уонна саҕалаабыт дьыалатын салгы сайыннаарга бары кыаҕын харыстаабакка үлэлииргэ эрэннэрдэ.

Оксана ЖИРКОВА.

ЭБЭРДЭЛИМБИТ

Оонньуур-күлэр, айор куннаах оло савалыт ханы-билэ ар-гыстарын, үүнэр-сайлар, үлэлиир-хамсыр комсомольскай сыйларбыт аралдаа добогторун — партия, үлэ ветераннарыг, Российскай Федерация норуотун үөрэжиринтин туйгунун Люция Ивановна ИВАНОВАНЫ, комсомольскай, партийнай, хаһайыстыбаннай үлэ ветеранын Христина Петровна ФЕДУЛОВАНЫ үбүлүйдээх савалытын туолбуктуунан сүрэхтэн дуулаткан добогдуу истиг эбэрдэ буолуктун!

Кырдыга кыйтарыман, ыарыга ыларыман. Олох орто-тугар бар дыгнугут, олохоругут үөрүлүрүгүт дьоллоох-соргула-ах үлүн үлүһүк буолуҥ.

Эбэрдэни кытта Холтобо коммунистара.

Күндүтүк саныыр дьүөгэбитин, Чурапчы салкынньэтин олохтоосун Любовь Алексеевна ПЕРМЯКОВАНЫ үлэ аңардаах үбүлүгүнэн ис сүрэхтэн эбэрдэлиибит!

Эн кенэ майгытынан, үтүө суоһаскынан билимиз халыбыр буолабын. Кэргэниг, олохоруг, сизиниг тапталларынан угутта-нан куруук үөрэ-көтө сылдыаргар баҕарарбыт.

Эбэрдэни кытта Чурапчыттан, Хатылыттан, Болтонготтон, Мирнэйтэн дьүөгэлэрин.

Түбүк олохтоосун, истинник саныыр эдэрий киһибитин МАКАРОВА Еддокия Никитична 50 савалын туолбук үөрүүнэ-эк үбүлүгүнэн илтиитик, истинник, сахалыы сайаҕас санаанан эбэрдэлиибит!

Эн — 6 оло айаһас ийэтэ, 2 оло эбэтэ суус саваска диэн күс-көмө буолан, барыбыт тапталытынан арылланан, кэргэ-ниг кэтит саныгар тайанан, суус-суускуттунан өйөнгөн үлүн-нүк дьоллоохтук-соргулаахтук олох диэн алгыбыт.

Быраатың, кийитиң, балтыларын, күтүттэриң, сизинириң.

Кэриэстэби

ИЙЭБИТ ОЛОҔУ, ДЬОНУ ОЛУС ТАПТЫЫРА...

Билиги дьыа кэргэн күндүттэн күндү киһибит, кэргэним, күн-күбэй ийэбит, эбэбит, аймахлыг, педагогическай үлэ ветерана, Чыаплара бөлүөлүгүн олохтоосуб ХОМУТОВА-Татьяна Николаевна күн сириттэн букатыннаахтык барбыта бүгүн сы-лын туолар.

Сүтэриэхпиттэн ийэбитин сана-абатах, кинини ахтыбатах күммүт су-ох. Сүрэхпитигэр, дууһабытыгар ий-эбит сырдык мөссүөнү өрүү тыынна-ах.

Аҕабытын кытта 44 сыл биригэ олохтон, 3 оҕону төрөтөн, нитэн-үөрэтэн, олох суолугар үктэннэрэн, үлэниг оңорон, эбэс дэттэрэн, ий-эбит сир үрдүгэр 70 сыл олох оло-рон ааста. Хааллыбыт кини олохун салгыы оҕолоро, сизинэрэ, аймахтар-а, хаалларда бэйэтин кэнниттэн үөрэнээччилэрин, үлээннээхтэрин, дьонун-сэргэтин өйдөрүгэр-санаа-ларыгар үтүө, сырдык өйдөбүлү.

Ийэбит оҕо сааһа сүт-кураан, уоттаах сэрин сылларыгар ааспыт. Сэрин сылларын оҕото буолан, олоҕо эрэй энэрдэммитэ, ийэтин, абатын утуу-субуу сүтэрэн, тулаайах-сыйыы ыарын эрдэ билбит. Ол ына-баран, очкоттон олоххо дьулу-рунан, тулурунан уонна аймахтар-ын, үтүө дьон көмөлөрүнэн атабар турбута.

Чурапчытаабы педучилище кэн-ниттэн Дьоккуускайга учуутал инсти-тутун бүтэрэн, нуучча тылын учуутал-ын идэтин ылбыта. Эдэр-эмнээх са-астарын олус күндүтүк саныыра, ис сүрэхтэн сырдаан, үөрэ-көтө ах-тара. 1954 сылтан, харыс да халба-рыйбакка, Алабар оскуолатыгар 40-тан тахса сыл энкилэ суох, айымньы-лаахтык үлэлээбитэ, Алабар н. "лиэтин ах дэ көлүөнэ ыччатын улуу нуучча тылыгар уһуйбута, кэ-рээ-үтүөбү сирдээбитэ.

Ийэбит эдэр, эрчимнээх сааһын би-р саамай сырдык өйдөбүлүнэн 1957 с. Москвада ытыллыбыт Ыч-чаттар уонна студенттар Бүтүн аан дойдутаабы фестивалларыгар совет-скай ыччат аатыттан политическай

делегация састаабыгар киирэн кыт-тыбыта буолар. Манньык үрдүк чыс-кэ ийэбит салайыт пионерскай дру-жината оройуоннаабы фестивалга кыайан тиксибитэ. Бу фестиваль туһунан кизн туттан, астына үөрэн кэпсирэ.

Ийэбит үлэтин олус сөбүлүүрү, бэринилээбэ, туохха барытыгар ис сүрэхтэн оҕо туһа диэн үлэлиирэ. Саҕалаабытын барытын тигээбэр ти-эрдэрэ, үлэтэ барыта хайаан да си-тиһилээх, үтүө түмүктэрдээх буола-ра. Оскуолаа саа саҕалааһыннары киллэрбитэ, ол курдук, кабинет систематыгар киирингэ нуучча, саха тылларын, оройуонна суох идээ туһаайы кабинеттарын, оҕолор ин-тэриэстэринэн кулууп дьэтин тэ-рийбитэ.

Тус үлэтин сэргэ общественнай үлээс олус актыыбынайдык кытты-быта: "Знание" общество чилиэнэ, лектора, дыахтар комитетын чилиэ-нэ, нэһилиэк Советын хас да төгүллээх депутата, оройуон Сове-тын депутата, народнай суут сэтээт-лэ, норуот педагогикатын ассоциа-циятын салайааччыта, чилиэнэ уо.д.а.этэ.

Ити үгүс өрүттээх үлэтэ үрдүктүк сыаналанан, ийэбит "РФ норуотун үөрэжиринтин туйгуна", "Учууталлар

учууталлара", Чурапчы улууһун "XX үйэ бастык үлэһитэ" бэлиэлэринэн наараадаламмыта.

Амарах дууһалааба, дьонно на-ар үчүгэй эрэ баҕарар үтүө майгы-лааба. Киһини ханнык да халыпка киллэрбэккэ, хайдах баарынан ылы-нары сатыыра. Дьон үчүгэй эрэ өрүттэрин чорботон бэлиэтиирэ. Кыһалбаламмыкка сүбэтинэн-ама-тынан, тугу кыайарынан-сатыыры-нан, бэйэтин харыстаммакка, түүнү-күнү аахсыбакка көмөлөһөрө. Бэри-ниилээх добор, дьүөгэ, ыал этэ. Олус үөрүүннээх, дьонно үчүгэй онороруттан ордук үөрэрэ, дьон үөрэрттэн дуоһуйара. Үөрүүннээхтэн куруук махталлаах буолара. Ураты сэмэй, дирбизни-дарбааны сөбүлээбэт, бэйэтин туһунан кэпсирин ахсарбат этэ. Ай-мах-билэ дьонугар амарах сыйыаны-нан, сүбэтинэн-аматынан куруук өйөбүл-тирэх буолара, тумус туттар бас-көс киһибит этэ ийэбит.

Ураты тулуурдааба, олоххо убаарабат тардыһылааба, дьулуур-дааба. Доруубуйата мөлөх буолан, уһууқтаах үлүн 20-тэн тахса сылы быһа олох иһин туруулаһпыт. Ол быһаһын тухары бэйэтин кыһалбатын бэйэтигэр тулпутта, ки-мизэх даҕаны дьөрү кэпсээн да бык-тарбатах буолуохтаах. Кырдьарга бэриммэтэбэ. Өйүнэн-санаатынан, дууһатынан, билиитинэн-көрүүтүнэн билиги кытта тэн турукка сылдыбы-та. Билэрэ-көрөрө, ааҕара, интэ-риэһэ олус кизэ. "Олоҕу олус тап-тыбын. Манньык үчүгэй олоххо өссө да олоҕо түспүт киһи!" — диэн баҕалааба...

Күндү киһибитин кытта биригэ буоларга дьылһа-хаан биһиэхэ 40-ча сылы биэрбит эбит. Күн-күбэй ий-эбитигэр тапталбыт, махталбыт мунура суох. Ийэбит бархасан сыр-дык олоҕо биһиэхэ куруутун холо-бур буолуоба, кини билиги сүрэхпи-тигэр өрүү тыыннаах.

Кэргэнэ, оҕолоро, сизинэрэ, аймахтара.

КӨННӨРҮҮ

Хаһыат муус устар ый 19 күнүгүсү нүмэрин иккис ба-лаһагыгар «Сөлөөх кандидат» диэн төбөлөөх ыстатыйа ав-торын «Егор ГАБЫШЕВ» диэн көннөрөн ааҕыллыахтаах.

Тахсыбыт албас иһин ре-дакция Егор Иннокентьевичтан бырастын ынарыгар көрдөһөр.

ТАКСИ

Күн ахсын
ЧУРАПЧЫ — ДЬОКУУСКАЙ
Сарсыарда 6, күнүс 1
чаастартан барар
Тел. 42-151

ПРОДАЕТСЯ АРЕСТОВАННОЕ ИМУЩЕСТВО

Кухонный гарнитур — 5000 руб.
Холодильник — 7000 руб.
Стиральная машина — 1500 руб.
Мягкая мебель — 4000 руб.
Стенка — 4000 руб.
Диван-малютка — 2000 руб.
Корова с теленком — 15000 руб.
Вязальная машина (Япония) — 40000 руб.
Ковёр — 750 руб.
Швейная машина — 2500 руб.
Музыкальный центр — 1000 руб.
Компьютерный стол — 2000 руб.
Электропечь «Мечта» — 2000 руб.

Представитель республиканского
долгового центра РС (Я).

(Обращаться по тел. 41-986 в раб. время).

АТЫЛЫБЫТ

Уһайбалаах, оһоһунан оттуулар икки хостоох приватизацияламмыт дьыаһы. Билсэр тел. 42-350 (үлэ чааһын кэнниттэн).

6,5 усина 7,5 метр уһунаах хатырыктаммыт 145 устуука дьыа маһын барэбинэлэрин. Эбэтэр автомашинаба атасталабын. Үлэ чааһын кэнниттэн Чурапчы сэл. Петровскай уул. 18 «а» №-гар билсэригитигэр.

ГАЗ-53 автомашинаны. Эргэ выпуск, сүүрэр, туруга үчүгэй. Сманата — 25 тыһ. солк.

ГАЗ-53 автомашинаны. Саҥа выпуск, мотуора оһоһунуһубут, бытархай саппаас чааһа суох. Сманата — 15 тыһ. солк. Түһэриһэ сөл. Билсэр тел. 42-231.

Күндү кэргэним, быраатым, убайым, Чурапчы салкынньэтин олох-тоосуб

СТАРОСТИН Петр Евстафьевич

муус устар 20 күнүгэр уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүн, дирингик ку-рутууһун туран, аймахтарыгар, табаарыстарыгар, билэр дьонугар иһитинэрэбит.

Кэргэнэ, убайа, саҥаһа.

Кутурданын тирдэллэр:

— Күндү бырааттара, убайдара Петр Евстафьевич олохтон турса-бытынан кэргэнигэр кийиттигэр, састаарыгар Светлана Михайло-вна убайа Спиридон, саҥаһа Маргарита, бырааттара Евстафий, Гоца, Коля, саҥаһа Анисия Михайловна уонна кини оҕолоро.

— Убаастабылаах табаарыстара Петр Евстафьевич олохтон барбы-тынан кэргэнигэр Светлана Михайловна, убайыгар Спиридон Ев-стафьевич уонна кини дьыа кэргэттигэр Кориннар, Дьыаевскай-дар, Гуляевтар, Постниковтар, Ивановтар, Макаровтар, Захаровтар.

— Күндү кэргэнэ Петр Евстафьевич олохтон турсабытынан кийи-тигэр Светлана, кыһыгар, адыһыдарыгар, балтыларыгар Марга-рита Гаврильевна, күтүөттэригэр Спиридон Евстафьевич Чурапчы-тан Собакиннар, Кириллиннар, Монастыревтар, Макаровтар, Дьокку-скайтан ийэлэрэ Варвара, Макаровтар, Тойон Арыттан Павловтар, Дүксэтин Струновтар, Хаһынаахтан Сивцевтар, Мырыгеттан Мона-стыревтар дьыа кэргэттэрэ.

— Күндү добогдору Петр Евстафьевич (Астапый) олохтон турса-бытынан убайыгар Спиридон Евстафьевич, кини дьыа кэргэнигэр, ба-ры аймахтарыгар Советскай Армия кэкиэтигэр бииргэ сулуһаабыт-тар.

— Күндү добогдору Старостин Петр Евстафьевич (Астапый) олох-тон барбытынан кэргэнигэр Светлана, убайыгар Спиридонна, кини дьыа кэргэнигэр Чурапчы орто оскуолатын 1977 сыллааха бииргэ үөрэнэн бүтэригэр.

— Убаастабылаах Петр Евстафьевич олохтон барбытынан кэргэ-нигэр Светлана Михайловна, убайыгар Спиридон Евстафьевич уонна кини дьыа кэргэттигэр Чаран уулуссатынаабы чутас ыалтара.

Истинник саныыр бииргэ үлэлиир дьүөгэбитигэр, Одьулурууһаҕы үлэтигэр билиги сүрэхтэн дьүөгэбитигэр Колесова Ракса Семеновна уонна кини дьыа кэргэнигэр Дьоккускай куоракка олорбут тапталлаах аҕата

ДАВЫДОВ Семен Николаевич

уһун ыарахан ыарыттан олохтон турсабытынан диринг кутурданын-тын тирдэрибит.

Бииргэ үлэлиир дьүөгэлэрэ.

Редактор: Г.Г. ПОПОВ.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670,

Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".

ТЕЛЕФОННАРЫТ:

редактор — 41-332, отделлар — 41-265.

E-mail: sanaoloh@churap.sakha.ru

Хаһыаты тэрийэччилэр: Саха Республикатын Правительства, улуус дьаһалтата, редакция. Хаһыат сахалыы тылланан оптуорунуука, чэппиэргэ, субуотага тахсар. Хаһыат индэксэ: 54907.

"Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук.
Офсетнай бачыт. Сааһаһын № 47. Тираж 2461.
21. 04. 2003 с. бачыаһа бэрилиннэ.

Автор суругар этиллэр санаа редакция позициягар мэлдьи сөп түбэһэр буолбатах. Сурукка ыймалар чохчыллар кырдыктаахтарыгар эппиэтинэһи автор тус бэйэтэ сүгэр.